

OPINIE

Zorg beter voor ouderen met een 'voltooid leven'

D66 wil zelfdoding faciliteren voor ouderen die levensmoe zijn. Dat is de verkeerde volgorde, zeggen **Manon Vanderkaa, Jan Slagter en Gert-Jan Segers**. Zij willen eerst een actieplan voor kwaliteit van leven.

Vlak voor Kerst presenteerde D66 een initiatiefwet die zelfdoding door ouderen mogelijk wil maken als zij hun leven als 'voltooid' beschouwen. Zij moeten ouder zijn dan 75 en worden voor hun zelfgekozen einde begeleid door 'stervensbegeleiders'. Over de wenselijkheid van het initiatief verschillen de meningen. We hoeven het daarover ook niet eens te worden. Wij doen echter een beroep op D66 om dit voorstel aan te houden en eerst te werken aan een gezamenlijke agenda 'waardig ouder worden'. Persoonlijk hebben wij inhoudelijke bezwaren tegen het voorstel. Wij zijn ervan overtuigd dat het faciliteren van zelfdoding iets zal doen met onze samenleving en met onze kijk op ouderdom. Als we het legitiem vinden dat een gezond iemand van 76 een eind aan zijn leven maakt, terwijl we een gezonde 30-jarige nooit daarbij zouden helpen, dan geven we een verkeerd signaal af richting onze ouderen. Alsof hun leven minder waard is. We weten heel goed dat het leven ouderen zwaar kan vallen. Ons antwoord is: hoe kunnen we de zorg en aandacht voor deze men-

sen verbeteren? Hun gevoel van eenzaamheid, overbodigheid of verdriet verzachten? Dan werken we aan een samenleving waarin ouderen gezien en gewaardeerd worden. Met dat antwoord op 'voltooid leven' volgen wij overigens het advies van de commissie van wijzen, onder leiding van D66-senator Paul Schnabel. Los van onze inhoudelijke bezwaren doen wij een beroep op D66 om – terwijl het debat over

Zorg voor passende woonvormen, meer mantelzorg, minder eenzaamheid

voltooid leven gevoerd blijft worden – de behandeling van het wetsvoorstel op te schorten. Wij hebben een gezamenlijke agenda voor 'waardig ouder worden' opgesteld en vinden dat we daar eerst werk van moeten maken. Toen wijlen Els Borst terugblikte op het toenmalige euthanasiedebat erkende ze dat zij en haar medestanders destijds de

verkeerde volgorde hebben gehanteerd. Eerst de euthanasiewet en pas daarna meer aandacht voor palliatieve zorg. Dat, vond Els Borst achteraf, had andersom moeten. We dreigen nu dezelfde fout te maken door eerst zelfdoding bij 'voltooid leven' mogelijk te maken en pas daarna te werken aan 'waardig ouder worden'. Er is nog een wereld te winnen als het gaat om een samenleving die ouderdom waardeert. Wij komen binnenkort met een manifest met voorstellen voor meer ruimte voor mantelzorg, vrijwilligerswerk, passende woonvormen, het tegengaan van eenzaamheid en de aanstelling van levensbegeleiders. Dat manifest is wat ons betreft de opmaat naar een zilveren stembusakkoord van verschillende politieke partijen en maatschappelijke organisaties. Daarmee kunnen we de komende kabinetsperiode aan de slag. Zodat we gezamenlijk werken aan een samenleving waarin ouderen een volwaardige plaats hebben.

Manon Vanderkaa (directeur Ouderenbond KBO-PCOB), Jan Slagter (directeur Omroep MAX) en Gert-Jan Segers (fractievoorzitter ChristenUnie Tweede Kamer).